

Kooperatif üyelerine ait fazla payların kooperatifçe geri alınması durumunda tevkifat yapıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-125[8-2018/222]-E.567754
Tarih	12.08.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Kocaeli Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü

Sayı : 93767041-120[4840022095]-E.68055

12.08.2020

Konu : Kooperatif üyelerine ait fazla payların kooperatifçe geri alınması durumunda tevkifat yapıp yapılmayacağı hk.

İlgi

:

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Kooperatifiniz Genel Kurulunda alınan kararda, inşa edilen konut tiplerine göre toplanan aidatların inşaatın tamamlanmasının ardından karşılaştırılması neticesinde, bir kısım üyenin eksik ödeme yapması nedeniyle konutlarını teslim alamadığı, bir kısım üyenin ise ellerinde fazla pay bulunduğunun anlaşıldığı, bu nedenle pay fazlalığı olan üyelerin ellerinde bulunan fazla payların kooperatif tarafından satın alınmasına; pay eksikliği olan üyelere ise bu payların kooperatif tarafından satılmasına karar verildiği belirtilmiş olup, pay fazlalığı olan üyelere payları alınırken yapılacak ödemelerden Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi gereğince stopaj kesintisi yapıp yapılmayacağına ilişkin Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75 inci maddesinin birinci fıkrasında, sahibinin ticari, zirai veya mesleki faaliyeti dışında nakdi sermaye veya para ile temsil edilen değerlerden müteşekkil sermaye dolayısıyla elde ettiği kâr payı, faiz, kira ve benzeri iratların menkul sermaye iradı olduğu belirtilmiş olup, anılan maddenin ikinci fıkrasının (2) numaralı bendinde de, "İştirak hisselerinden doğan kazançlar (Limited şirket ortaklarının, iş ortaklıklarının ortakları ve komanditerlerin kâr payları ile kooperatiflerin dağıttıkları kazançlar bu zümreye dahildir. Kooperatiflerin ortakları ile yaptıkları muamelelerden doğan kârların ortaklara, kooperatifle yaptıkları muameleler nispetinde tevzii, kazanç dağıtımı sayılmaz.) kaynağı ne olursa olsun menkul sermaye iradı sayılır." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, anılan Kanunun "Vergi Tevkifatı" başlıklı 94 üncü maddesinde sayılan kişi, kurum ve kuruluşların, yine söz konusu maddelerde bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları hükme bağlanmış olup, anılan maddenin (6/b-i) numaralı bendinde, tam mükellef kurumlar tarafından; tam mükellef gerçek kişilere, gelir ve kurumlar vergisi mükellefi olmayanlara ve gelir vergisinden muaf olanlara dağıtılan, 75 inci maddenin ikinci fıkrasının (1), (2) ve (3) numaralı bentlerinde yazılı kâr paylarından (kârın sermayeye eklenmesi kâr dağıtımı sayılmaz.) % 15 oranında tevkifat yapılacağı hükmü yer almıştır.

Yukarıda yer alan hükümlere göre, Kooperatifinizin pay fazlalığına sahip üyelerinin ellerinde bulunan pay fazlalıklarının, kooperatif tarafından geri alınması sırasında üyelere ödenen bedeller kar payı ödemesi olarak değerlendirilecek olup, söz konusu hisselerin kooperatifiniz tarafından geri alınması sırasında ödenen bedeller ile pay fazlalığı olan üyelerin satış tarihine kadar satışa konu paylar için kooperatifinize ödedikleri bedeller arasında müspet bir fark olması halinde, oluşan bu fark üzerinden Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin (6/b-i) numaralı bendine göre %15 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026